

POLSKO-ČESKÁ KONFERENCE O PŘEKLADU

Počátkem června 2006 uspořádal Vědecký kruh slavistů Jagellonské univerzity v Krakově vědeckou konferenci *Języki słowiańskie w przekładzie* – konferencja translologiczna (češć I polsko-česka), již se autor této zprávy zúčastnil a která podtitulem napovídá pokračování. Akce chtěla svést dohromady překladatele z českých zemí a Polska, diskutovat jazykové aspekty překladu, jeho teorii, iniciovat setkání se specializovanými překladateli, prezentovat časopisy o překladu a činnost Studentské kanceláře překladů v Krakově.

V dvoudenní akci zazněl ne jeden hodnotný příspěvek a účastníci, zejména přítomní studenti (a přišlo jich hodně!), se měli čemu učit. Zajímavý byl např. referát českobudějovického Jana Vitoně o jeho překladu reportážní knihy Romana Warszewského *Neohlášená smrt*, přímo učebnicovým se stal příspěvek s recitací domácího Jacka Bałucha (s jiskrným humorem navíc) o tom, jak tvořil český (on, Polák!) překlad Tuwimovy knížky pro děti

Lokomotiva, inspirativní byla i vyznání těšinsko-brněnské Renaty Putzlacher-Buchtové o spolupráci na písničkách Jarka Nohavicy. Autor těchto řádků hovořil o teoretických i praktických aspektech výuky předmětu *Teorie a praxe překladu pro studenty slavistiky na brněnské univerzitě*, Anna Car se zabývala překladem z feministické perspektivy, Tatjana Jamnik zase stylistickými aspekty překládání z češtiny a polštiny do slovinštiny atd. atd.

Konference, již se zúčastnilo na dvacet referentů z Čech, Moravy a Polska měla pracovní, ale přitom srdečný a domácí charakter. Symptomatické bylo, že jsme se na večeri po prvním dnu sešli ve stylové restauraci, která... byla před rokem 1989 jídelnou Svazu polských spisovatelů, v níž jsem často obědval, mj. s Annou Świrszczyńskou, „noblistkou“ Wisławou Szymborskou, Janem Zychem, Tadeuszem Śliwiakem, Tadeuszem Nowakem a mnoha dalšími (řada z nich již nežije) spisovatelé dnes starší a střední generace.

Ludvík Štěpán

KNIHA O FENOMÉNU ZVANÉM JERZY GIEDROYC

Poslední knihou profesora **Andrzeje St. Kowalczyka**, který působí na Katedře moderní polské literatury na Varšavské univerzitě, je publikace *Od Bukaresztu do Laffitów (Jerzego Giedroycia rzeczpospolita epistolarna)*, Pogrnicze, Sejny 2006, 297 s. Kowalczyk je znám jako autor mnoha vědeckých prací (např. o časopise *Kultura*) a článků věnovaných polské emigrační literatuře po druhé světové válce, monografie o esejistovi Jerzym Stempowském a jako editor jeho knih. Kromě vědeckých publikací vydal i dvě esejistické knihy (jedna byla nominována na prestižní literární cenu Niké).

Recenzovaná kniha je vyústěním dosavadní práce autora a také zúročením a syntézou jeho poznatků. Předmětem práce *Od Bukurešti k Laffitům* je osobnost Jerzyho Giedroyc a analýza vztahů s jeho hlavními spolupracovníky. Giedroyc je považován za jednu z nejdůležitějších postav poválečné polské kultury. Založil emigrační měsíčník *Kultura* a soustředil kolem něj nejlepší literární osobnosti. Záměrem časopisu bylo poskytnout prostor svobodnému myšlení a působit tak na vývoj událostí v Polské lidové republice. Název knihy symbolizuje dlouhou cestu, již ušli polští emigranti po odchodu polské vlády do Rumunska po vypuknutí 2. světové války do pařížského sídla měsíčníku *Kultura*.

Předmětem analýzy v knize je rozsáhlá korespondence, již vedl redaktor se „svými“ spisovateli. Patřili mezi ně: Witold Gombrowicz, Jerzy Stempowski, Melchior Wańkowicz, Konstanty A. Jeleński, Juliusz Mieroszewski a Bohdan Osadczyk. Korespondence byla nejdůležitějším prostředkem komunikace, protože spolupracovníci byli rozptýleni po celém světě. Sloužila nejenom k zařizování redakčních záležitostí, ale také (a především) k výměně a precizování názorů a pomoci emigrantům vytvářet specifické společenství lidí, kteří dokázali zastávat individuální stanoviska.

Polský esejista Wojciech Karpiński v souvislosti s touto skupinou spisovatelů kolem Giedroyc razí název „čtvrtá polština“ pro označení další výrazné fáze v rozvoji polského literárního jazyka. Na stránkách měsíčníku publikovali většinu prací např. Witold Gombrowicz nebo Czesław Miłosz.

V knize najdeme i shrnující studii o funkci literatury v Giedroycově politické koncepci a text o korespondenci Giedroyc s předválečným ministrem Rogerem Raczynským.

Publikace vyšla u příležitosti „Roku Jerzyho Giedroyc“, který vyhlásila polská vláda na rok 2006 (předchozí byl věnován Witoldu Gombrowiczovi).